

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille R. van Doorn
Auteur L.M. Meuleman
Telefoon 5113386 E-mail: lmeuleman@haarlem.nl
WZ/BOGV Reg.nr. 2013/43349
Bijlagen A Kopieren
B & W-vergadering van 26 februari 2013

Onderwerp

Openstellen Lage Kadijk gedurende het broedseizoen

Doel: besluiten

Het college is bevoegd te besluiten over het openstellen van de Lage Kadijk gedurende het broedseizoen.

De nota wordt ter bespreking aan de commissie Beheer voorgelegd, op grond van het protocol actieve informatieplicht.

B&W:

1. Met ingang van 12 april 2013 de Lage Kadijk niet meer af te sluiten voor verkeer gedurende het jaarlijkse broedseizoen, door middel van het vaststellen van het bijgevoegde verkeersbesluit.
2. Een voorstel te doen aan de pachter van het grasland in de Verenigde Polders voor compensatie voor broedvogels, door later te maaien en minder mest te gebruiken. De pachter hiervoor volledig te compenseren.
3. Een kapvergunning aan te vragen voor de 22 populieren aan de Betuwelaan. En de bomen te kappen met herplant van knotessen.
4. Voor de kap en de vervanging van de populieren is eenmalig ca. €49,000,- nodig. Daarnaast is er ca. €500,- jaarlijks nodig voor misgelopen pachtinkomsten, omdat de pachter een perceel minder intensief kan gebruiken. De kosten van dit besluit worden gedekt uit `Intensivering Openbare Ruimte` (IOR), product nummer 090203, beheer en onderhoud openbaar groen.
5. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit, er verschijnt een persbericht.
6. Het besluit van het college wordt ter bespreking gestuurd aan de commissie beheer.

Collegebesluit

Onderwerp: Openstellen Lage Kadijk gedurende het broedseizoen

Reg.nummer: WZ/OGV/2013/43349

1 Inleiding

Al vele jaren is er discussie over het wel of niet afsluiten van de Lage Kadijk gedurende het broedseizoen. De voormalige wijkraad Molenwijk heeft een brief verstuurd met het verzoek de afsluiting op te heffen en de VVD heeft een vraag gesteld in een commissie vergadering met hetzelfde verzoek. Maar er zijn ook voorstanders van de afsluiting, zoals de Stichting tot Behoud van de Groene Zoom en de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland. De Vogelwerkgroep heeft in 2012 onderzoek gedaan naar het aantal vogelbroedparen in de Verenigde Polders. Deze gegevens hebben zij in oktober 2012 aan wethouder Rob van Doorn aangeboden.

De zeer verschillende meningen over het al dan niet opheffen van de tijdelijke afsluiting van de Lage Kadijk zijn voor de wethouder aanleiding om advies te vragen over de voor- en nadelen van de afsluiting. Om tot een goed advies te komen zijn verschillende onderdelen onderzocht zoals het aantal broedvogels en het gebruik van de Lage Kadijk. Zie bijlage A.

Dit collegestuk bevat een voorstel met maatregelen die er voor zorgen dat de Lage Kadijk open kan tijdens het broedseizoen, en tevens de broedvogels en andere natuurwaarden behouden kunnen blijven voor het gebied.

2 Besluitpunten college

Het college stelt de raad voor:

1. Met ingang van 12 april 2013 de Lage Kadijk niet meer af te sluiten voor verkeer gedurende het jaarlijkse broedseizoen, door middel van het vaststellen van het bijgevoegde verkeersbesluit.
2. Een voorstel te doen aan de pachter van het grasland in de Verenigde Polders voor compensatie voor broedvogels, door later te maaien en minder mest te gebruiken. De pachter hiervoor volledig te compenseren.
3. Een kapvergunning aan te vragen voor de 22 populieren aan de Betuwelaan. En de bomen te kappen met herplant van knotessen.
4. Voor de kap en de vervanging van de populieren is eenmalig ca. €49,000.- nodig. Daarnaast is er ca. €500,- jaarlijks nodig voor misgelopen pachtinkomsten, omdat de pachter een perceel minder intensief kan gebruiken. De kosten van dit besluit worden gedekt uit `Intensivering Openbare Ruimte` (IOR), product nummer 090203, beheer en onderhoud openbaar groen.
5. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit, er verschijnt een persbericht.
6. Het besluit van het college wordt ter bespreking gestuurd aan de commissie beheer.

3 Beoogd resultaat

Een besluit over het al dan niet openstellen van de Lage Kadijk gedurende het broedseizoen. Gecombineerd met inrichting en beheermaatregelen in de Verenigde Polders waardoor de natuur wordt gecompenseerd.

4 Argumenten

1.1 Openstellen van de Lage Kadijk

Vanwege de opschortende werking van het verkeersbesluit (i.v.m. bezwarentermijn) kan de afsluiting niet eerder dan 12 april 2013 worden opgeheven. Dit betekent dat er van 15 maart tot 12 april 2013 nog een afsluiting moet worden geplaatst.

1.2 Veel gebruik van de Lage Kadijk

Uit het telonderzoek (bijlage A), blijkt dat er veel mensen gebruik maken van de Lage Kadijk. Daarnaast blijkt dat er nu maar weinig weidevogels broeden in het gebied.

2.1 Maatregelen voor broedvogels op landbouwgrond

Door een perceel later in het seizoen te begrazen, en minder te bemesten, zullen er meer mogelijkheden ontstaan voor broedvogels. De pachter zal volledig gecompenseerd worden, ook rekening houdend met de langere rijafstand tot zijn bedrijf. Er zijn enkele gemeentelijke percelen in de Poelpolder die hier geschikt voor zijn. De kosten van verlies in erfpacht van het perceel voor de gemeente is minimaal en bedragen maximaal €500,- per jaar.

2.2 Gunstig voor gehele natuur

Met de maatregelen worden tevens betere leefomstandigheden voor beschermde en rode lijst soorten beoogd, zoals voor de kleine modderkruiper en de rugstreeppad.

3.1 Kappen populieren

De populieren moeten wijken omdat:

- Weidevogels instinctief bang zijn voor hoge bomen (de populieren), omdat daar hun natuurlijke vijanden (roofvogels) in kunnen broeden.
- De populieren zijn oorspronkelijk als wijkers geplant en nu in volwassen vorm concurreren ze de knotwilgen langs de sloot waarvan er al enkele dood zijn gegaan.
- De overvloedige bladval en schaduw van de populieren hebben een negatieve invloed op de ontwikkeling van de berm. Door overbemesting door de bladval, staat daar een ruige groei van brandnetels en grassen in plaats van bloemrijk grasland.

Deze drie effecten zijn negatief voor de natuurwaarden in de Verenigde Polders. Ter compensatie van de gekapte bomen komen er knotessen, die veel beter passen in het gebied. Knotessen hebben de bovengenoemde bezwaren niet. De populieren hebben een matige kwaliteit en zullen op termijn steeds meer onderhoud nodig hebben. Er is in 2011 reeds een kapvergunning aangevraagd voor de populieren aan de Betuwelaan. Door bezwaar van een bewoner is de kap uiteindelijk niet doorgegaan. Andere bewoners zijn juist voor het kappen van de bomen en hebben een verzoek ingediend bij de gemeente met de vraag de bomen alsnog te kappen. Samen met de maatregelen op het perceel van de pachter en het openstellen van de Lage Kadijk is dit nu meer een structureel plan voor de weidevogels, waardoor we meer tot een succesvol resultaat kunnen komen voor de weidevogels.

4.1 Financiën

Voor de kap en de vervanging van de populieren is ca. €49,000,- nodig. De exploitatiekosten van dit besluit worden gedekt uit `Intensivering Openbare Ruimte` (IOR), product nummer 090203, beheer en onderhoud openbaar groen. Het kappen van de populieren stond al op de planning voor 2015, maar is nu naar voren gehaald. Daarnaast is er ca. €500,- jaarlijks nodig voor misgelopen pachtinkomsten. Deze worden uit hetzelfde budget gedekt.

5.1 Communicatie

Met deze maatregelen worden zowel voorstanders als tegenstanders van de openstelling van de Lage Kadijk gedurende het broedseizoen tegemoet gekomen.

5 Kanttekeningen

Nog niet alle inrichting- en beheer maatregelen zijn genomen voor de start van het broedseizoen. Toch gaat de Lage Kadijk open. Dit zal negatieve effecten hebben op de broedvogelstand. Mogelijk verdwijnen de broedvogels helemaal. Medewerking van de gebruikers is noodzakelijk om de compenserende maatregelen (zie argumenten) te kunnen nemen.

De Lage Kadijk openstellen zonder extra maatregelen te nemen voor broedvogels, zal er voor zorgen dat het gebied vrijwel niet meer geschikt is voor weidevogels. De mogelijkheid om in de toekomst de weidevogels weer terug te krijgen zal veel inspanning vragen. De weidevogels hebben een bijzondere natuurwaarde binnen de grenzen van de gemeente Haarlem.

6 Uitvoering

De vervolgstappen zijn:

- Het aanvragen van een kapvergunning en het opstarten van het project. Zomer 2013. Uitvoering winter 2013/2014.
- Een voorstel uitwerken voor de pachter over mogelijkheden voor weidevogels op zijn land en mogelijke compensatie. Planning: uitwerken voorstel zomer 2013.

7 Bijlagen

Bijlage A Onderzoek naar afsluiting Lage Kadijk gedurende het broedseizoen
Bijlage B Verkeersbesluit

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

Bijlage A Onderzoek naar afsluiting Lage Kadijk in het broedseizoen

Aanleiding

Sinds begin 2012 zijn er enkele vragen binnengekomen over nut en noodzaak van de afsluiting van de Lage Kadijk gedurende het broedseizoen. De wijkraad Molenwijk heeft een brief verstuurd met het verzoek de afsluiting op te heffen en de VVD heeft een vraag gesteld in een commissie vergadering met hetzelfde verzoek. Maar er zijn ook voorstanders van de afsluiting, zoals de Stichting tot Behoud van de Groene Zoom en de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland. De Vogelwerkgroep heeft in 2012 onderzoek gedaan naar het aantal vogelbroedparen in de Verenigde Polders. Deze gegevens hebben zij in oktober 2012 aan wethouder Rob van Doorn aangeboden en zijn ook verwerkt in dit advies. De zeer verschillende meningen over het al dan niet opheffen van de tijdelijke afsluiting van de Lage Kadijk zijn voor de wethouder aanleiding om advies te vragen over de voor- en nadelen van de afsluiting.

Onderzoek

Bij het onderzoek naar de voor- en nadelen van de afsluiting van de Lage Kadijk zijn verschillende onderdelen bekeken, zoals het bestaande beleid. Wat was de aanleiding om de Lage Kadijk in het broedseizoen af te sluiten? Verder is de weidevogelstand van verleden en heden bekeken en, de overige natuurwaarden, anders dan weidevogels. Uiteraard zijn ook de recreatie- en veiligheids aspecten betrokken.

Beleid en regelgeving

Beleid gemeente

Bij de inrichting van de Groene Zoom van Schalkwijk is begin jaren 90 een voetfietspad door de Verenigde Polders aangelegd voor de recreatie. Waardoor een rondje langs de Groene Zoom mogelijk werd gemaakt. Dit pad is dwars door een van de laatste weidevogel-broedgebieden in Haarlem aangelegd en is storend voor weidevogels. Als verzachtende maatregel wordt het pad ieder jaar in het broedseizoen afgesloten. In 2008 is als alternatief een pad over de Hommeldijk aangelegd, zodat ook in het broedseizoen een rondgang door de Groene Zoom van Schalkwijk mogelijk is.

In 2008 is er een inrichtingsplan Verenigde Polders gemaakt. Het plan bevatte een aantal gunstige maatregelen voor natuurontwikkeling. Financiële bijdrage van de provincie was toegezegd (destijds ILG-geld). Na een inspraakronde begin 2009 is dit concept door het bestuur verworpen. Wat volgde in de loop van 2009 was een sterk aangepast plan. Hierbij bleef het agrarisch gebruik de hoofdfunctie ("weide met koeien"). Dit plan is door de gemeenteraad aangenomen. De subsidiemogelijkheid door de provincie is inmiddels vervallen.

Beleid Provincie

In 2009 is door de Provincie de Weidevogelvisie Noord-Holland opgesteld. Hierin is de ambitie verwoord om in 2010-2015 de afname van weidevogels op provinciaal niveau zoveel mogelijk te stoppen en waar mogelijk in 2016-2021 weer een groei bereiken. De provincie zet zich in voor vernieuwing van beheer die moet bijdragen aan meer weidevogels door onderzoek en experimenten. Ze blijven intensief monitoren. En neemt de weidevogelbelangen mee in het landschapsbeleid, grondbeleid en in het waterbeleid. In dit beleid is genoemd dat de Provincie van gemeentes een maximale inspanning verwacht om weidevogelgebieden te vrijwaren van schadelijke ingrepen.

Wettelijke vereisten

Voor het beschermen van de weidevogels hebben we te maken met de Flora- en faunawet, waarbij vogels de hoogste graad van bescherming genieten. De terreinbeheerder heeft de verplichting om te zorgen voor een gunstige staat van instandhouding.

In het bestemmingsplan Schalkwijkerweg vastgesteld in 2010 staat dat tijdens het broedseizoen van weidevogels de Lage Kadijk is afgesloten (pagina 15).

Weidevogels

Sinds 1979 wordt in Noord-Holland op systematische wijze weidevogelgegevens verzameld door de Provinciale Natuurinventarisatie (PNI). Vanaf 1979 zijn de belangrijke weidevogelgebieden in Noord-Holland meerdere malen gebiedsdekkend geteld. In 1987 is ook een weidevogelmeetnet gestart om de ontwikkelingen van weidevogels in de graslandgebieden op de voet te volgen.

Uit de notitie Weidevogels Noord-Holland van 20 mei 2010 blijkt dat er in de periode 2003-2009 in de Verenigde Polders de Kievit en de Grutto voorkwamen. De weidevogelstand in de Verenigde Polders is de laatste jaren weliswaar teruggelopen maar dit verschijnsel doet zich landelijk voor. Hier is geen eenduidige oorzaak voor aan te wijzen. Volgens de notitie Weidevogels kan dit te maken hebben met seizoensinvloeden, zoals kou en droogte, maar ook door de toename van vossen of drukte door menselijke invloeden. Uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFB) blijken de volgende waarnemingen in het gebied:

Jaartal	Kievit	Grutto
2008	1	1
2011	20	1
2012	3	1

Daarbij moet rekening gehouden worden dat nog niet alle gegevens voor 2012 zijn ingevoerd, en dit dus niet de eindstand is voor 2012. Ook is het niet bekend of het om broedende exemplaren gaat.

Uit het rapport van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland van oktober 2012 blijkt uit tellingen van de Stichting behoud Groene Zoom dat het aantal broedende Kieviten is afgenomen van 41 in 1998 tot 16 in 2006.

In 2012 heeft de Vogelwerkgroep zelf onderzoek gedaan naar de vogelstand. Hieruit blijkt dat het aantal broedparen nog verder is gedaald. Er zijn nog maar 4 broedparen van de Kievit gesignaleerd in de Verenigde Polders. De Grutto broedt er helemaal niet meer.

De Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland geeft aan dat de weidevogelstand in het gebied de afgelopen jaren is gedaald door 3 oorzaken: de verlaagde waterstand, het intensieve agrarische gebruik (en dan vooral het maaien voor half mei) en de toename van roefdieren (mede in samenhang met de aanwezigheid van meer hoge bomen langs de randen). Ze komen in hun rapport met voorstellen voor verbetering van de natuurwaarden in de Verenigde Polders.

Overige natuurwaarden

In de Verenigde Polders is in het voorjaar ook voortplanting van andere beschermde dieren zoals haas, kleine modderkruiper, rugstreeppad en andere amfibieën. De Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland heeft ook andere broedende vogels waargenomen, zoals wilde eend, waterhoen en knobbelzwaan. De tijdelijke afsluiting van de Lage Kadijk voorziet tevens in bescherming van deze dieren. Door het afsluiten van de Lage Kadijk kunnen de niet-gemaaide berm van het pad dienst doen als uitwijkplek voor dieren, ook insecten, als de aangrenzende weilanden worden gemaaid.

Veiligheid en Recreatie

Recreatie

Het recreatief gebruik van het gebied zou een reden kunnen zijn om de Lage Kadijk open te houden in het broedseizoen. Om een indicatie te hebben van wat het gebruik is van de Lage Kadijk zowel in het weekend als door de week, zijn er wegvaktellingen uitgevoerd. Hieronder volgen de gegevens

voor een dag door de week en een dag in het weekend, beide voor een periode van 2 uur. Op beide dagen was het mooi en zonnig weer.

Wegvaktelling Lage Kadijk dinsdag 4 september 2012 2 uur (13.00-15.00)	
Voetgangers	8
Voetgangers met hond	0
Fietsers	60
Fietsers met hond	2
Snor/bromfietsers	5
Totaal	75
Wegvaktelling Lage Kadijk zaterdag 8 september 2012 2 uur (13.00-15.00)	
Voetgangers	9
Voetgangers met hond	6
Fietsers	90
Fietsers met hond	2
Snor/bromfietsers	8
Totaal	105

Vooraf fietsers en bromfietsers maken gebruik van het pad. In het weekend is het gebruik hoger dan door de week. In het weekend loopt er elke 20 minuten een hond over de dijk.

Een recreatief rondje Verenigde Polders blijft ook gedurende de afsluiting mogelijk via het pad over de Hommeldijk.

Veiligheid

In geval van calamiteiten kan de afsluiting door de hulpdiensten tijdelijk ongedaan worden gemaakt, dit ter beoordeling aan de bevelvoerder ter plaatse.

Verkeersbesluit Lage Kadijk

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlem,

Gelet op de Wegenwet, de Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994), het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV 1990), het Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer (BABW) en de uitvoeringsvoorschriften van het Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer;

Gelet op artikel 18 van de Wegenverkeerswet 1994 waarin de bevoegdheid tot het nemen van verkeersbesluiten door het college van burgemeester en wethouders is vastgelegd;

Overwegende :

- dat de in dit besluit genoemde wegen in beheer zijn bij de gemeente Haarlem;
- dat op grond van artikel 15, lid 2, van de Wegenverkeerswet 1994, voor maatregelen op of aan de weg tot wijziging van de inrichting van de weg of tot het aanbrengen van of verwijdering van fysieke voorzieningen ter regeling van het verkeer, indien de maatregelen leiden tot een beperking of uitbreiding van het aantal categorieën weggebruikers dat van de weg of weggedeelte gebruik kan maken, een verkeersbesluit vereist is;
- dat de gemeente Haarlem het landelijk ontwikkeld Duurzaam Veilig - beleid onderschrijft;
- dat de Lage Kadijk is gelegen in de Verenigde Polders, waar met name gerecreëerd wordt;
- dat de Lage Kadijk door het recreatieve karakter van het pad is aangewezen als onverplicht fietspad, waar alleen fietsers en voetgangers gebruik van mogen maken;
- dat snorfietsers en bromfietser geen gebruik mogen maken van de Lage Kadijk;
- dat het poldergebied naast de Lage Kadijk door weidevogels wordt gebruikt als broedgebied;
- dat de Lage Kadijk jaarlijks in het broedseizoen fysiek wordt afgesloten voor alle categorieën weggebruikers, om het broedgedrag van weidevogels langs het pad niet te verstoren en daarmee de weidevogelstand op peil te houden;
- dat uit recent onderzoek is gebleken dat de weidevogelstand in de Verenigde Polders zeer sterk teruggelopen is, iets dat voornamelijk veroorzaakt is door een intensivering van de grasteelt en een verlaging van de waterstand;
- dat uit onderzoek gebleken is dat het afsluiten van de dijk gedurende het broedseizoen weinig effect heeft op de weidevogelstand;
- dat hierdoor geen absolute noodzaak meer bestaat om de Lage Kadijk gedurende het broedseizoen voor fietsers en voetgangers af te sluiten;
- dat de gemeente Haarlem frequent signalen ontvangt dat weggebruikers behoefte hebben aan een openstelling van de Lage Kadijk als onverplicht fietspad gedurende het broedseizoen;
- dat een recent verkeersonderzoek aantoont dat de Lage Kadijk in ieder geval buiten het broedseizoen regelmatig door fietsers en voetgangers gebruikt wordt;
- dat daarom wordt besloten om de Lage Kadijk gedurende het broedseizoen niet meer af te sluiten voor fietsers en voetgangers;
- dat ecologische waarden langs de Lage Kadijk na openstelling in het broedseizoen zoveel mogelijk worden gewaarborgd;
- dat in artikel 27 van het BABW is opgenomen dat verkeersbesluiten als bedoeld in artikel 15, lid 2 van de Wegenverkeerswet in werking treden met ingang van de dag, nadat een termijn van zes weken zes weken na de dag waarop het besluit bekend is gemaakt, is verstreken;
- dat het betreffende artikel tot gevolg heeft dat de Lage Kadijk in 2013 vanaf 12 april in het broedseizoen niet meer afgesloten wordt voor fietsers en voetgangers en de Lage Kadijk na 2013 in het gehele broedseizoen niet meer afgesloten wordt voor fietsers en voetgangers;

- dat over dit besluit overleg is gevoerd met de door de korpschef van de Nationale Politie daartoe gemachtigde medewerker verkeersadvisering en dat laatstgenoemde heeft ingestemd met de hierna genoemde maatregelen;
- dat hetgeen in dit besluit wordt besloten zijn grondslag vindt in de volgende doelstellingen van artikel 2 van de Wegenverkeerswet: het in stand houden van de weg en het waarborgen van de bruikbaarheid daarvan en het zoveel mogelijk waarborgen van de vrijheid van het verkeer.

besluiten:

1. In 2013 de Lage Kadijk, tussen 12 april en 15 juli, niet meer fysiek af te sluiten op beide uiteinden van de weg en daarmee de Lage Kadijk in deze periode open te houden als een onverplicht fietspad, dat het ook buiten deze periode is;
2. De fysieke afsluitingen op beide uiteinden van de Lage Kadijk, welke tot op heden jaarlijks van kracht waren in de periode tussen 15 maart en 15 juli, na 2013 niet meer aan te brengen en daarmee de Lage Kadijk in deze periode jaarlijks open te houden als een onverplicht fietspad, dat het ook buiten deze periode is;

De in dit besluit genoemde maatregelen zijn weergegeven op de bij dit besluit behorende tekening.

Aldus vastgesteld op 2013 te Haarlem
namens het college van burgemeester en wethouders van gemeente Haarlem,

Gelet op het collegebesluit d.d. 21 september 2010 nr. MS/JZ/2010/304453 waarbij de bevoegdheid tot het nemen van verkeersbesluiten als bedoeld in artikel 18 Wegenverkeerswet 1994 aan hem is gemandateerd;

R. Koning
Hoofd afdeling Openbare Ruimte, Groen en Verkeer

Dit besluit treedt in werking zes weken na bekendmaking in de Staatscourant. Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na publicatie van dit besluit in de Staatscourant bezwaar maken bij burgemeester en wethouders van Haarlem, postbus 511, 2003 PB te Haarlem. Het bezwaarschrift moet de naam en het adres vermelden van degene die bezwaar maakt, zijn ondertekend en de datum vermelden waarop het is opgesteld. In het bezwaarschrift moet ook worden aangegeven tegen welk besluit bezwaar wordt gemaakt en waarom bezwaar wordt gemaakt. Door het indienen van het bezwaarschrift wordt dit besluit niet opgeschort. Bij een spoedeisend belang kan degene die een bezwaarschrift heeft ingediend een voorlopige voorziening vragen aan de voorzieningenrechter van de rechtbank, sector bestuursrecht, postbus 956, 2003 BR te Haarlem. Bij het indienen van een verzoek om voorlopige voorziening moeten griffierechten worden betaald.